

Optimální zabezpečení požární ochrany v objektech pro pobytové sociální služby

Letošní rok byl, a částečně bohužel stále ještě je, velkou zatěžkávací zkouškou pro poskytovatele sociálních služeb vzhledem k epidemii COVID-19, ale rovněž byl i velmi tragický. Hned na jeho začátku vypukl požár v domově pro osoby se zdravotním postižením ve Vejrtech, v důsledku kterého přišlo o život 8 klientů tohoto zařízení. Tragicky rovněž skončil požár v domově seniorů ve Mšeně v polovině srpna. Je tedy zřejmé, že téma požární ochrany v sociálních službách, resp. zejména v sociálních službách pobytových, muselo v rámci činnosti MPSV dostat zvýšenou prioritu. Je nutné provést posouzení souladu požadavků požární ochrany a provozu rezidenčních zařízení sociálních služeb, a to z pohledu zajištění bezpečnosti klientů a pracovníků poskytujících sociální služby, a na základě uvedeného **vytvořit návrh optimálního zabezpečení požární ochrany pro zařízení pobytových sociálních služeb.**

Tento cíl naplňuje MPSV prostřednictvím svého systémového projektu „Rozvoj systému sociálních služeb“, v rámci kterého vznikla pracovní skupina odborníků, s nimiž MPSV na předemném návrhu pracuje. Mezi odborníky jsou zástupci sociálních služeb, ale rovněž i architekt – projektant požárně-bezpečnostních řešení právě pro zařízení pobytových sociálních služeb. Zároveň byla za tímto účelem navázána úzká a konstruktivní spolupráce se zástupci Ministerstva vnitra – Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru, jejichž zapojení do procesu tvorby tohoto návrhu je naprosto klíčové a neopominutelné.

Návrh by měl být metodickou pomocí pro provozovatele, klienty i další zainteresované subjekty, kde budou popsána základní pravidla požární bezpečnosti jak z hlediska stavby – požární bezpečnosti stavby jako takové, tak z hlediska organizačního zabezpečení požární ochrany

v rámci provozu zařízení. Sekundárním cílem je následně změna norem (ČSN 73 0835) na základě nových poznatků z praxe, které nastaly v důsledku dynamických změn souvisejících s rozvojem v oblasti sociálních služeb jako takových. Materiál by měl stanovit, jak má vypadat ideální ochrana, a to zejména pro potenciální „stavebníky“ nových zařízení pobytových sociálních služeb. Nicméně, opomenuta nebudou ani stávající a již fungující zařízení, jejichž provoz musí být, s přihlédnutím k technické proveditelnosti a hospodárnosti, rovněž bezpečný. Zcela zásadní je nutnost **přizpůsobení požárních požadavků cílové skupině**, které je služba poskytována.

I v tomto tématu využilo MPSV možnost vhodné a kvalitní inspirace v zahraničí, tentokrát v hlavním městě Rakouska Vídně. Vídeň je jednak proslulá svými tradičním pro-sociálním přístupem a vysokými, propracovanými sociálními standardy. Na druhé straně má nejstarší sbor profesionálních hasičů na světě, fungující již od roku 1686 (a již o tři roky dříve se vídeňští hasiči pod velením českého šlechtice v čele vídeňské vlády Zdeňka Kašpara Kapliře ze Sulevic významně zapsali na záchraně Vídně při jejím obléhání tureckými vojsky). Konkrétním inspiračním zdrojem se stal materiál zpracovaný Magistrátem města Vídně k **dosažení jednotného postupu při dodržování bezpečnostních standardů požární ochrany ve zdravotnických a sociálních zařízeních.**

Při analýze materiálu, který také vznikl na základě činnosti pracovní skupiny dotčených subjektů, je možné konstatovat, že vychází ze shodných principů jako české standardy (ČSN 73 0835), kde je požární bezpečnost založena zejména na pasivních požárně-bezpečnostních opatřeních. Vídeňský předpis nicméně neřeší pouze stavebně-technické požadavky, ale rovněž **podrobně vysvětluje celou strategii**

požární bezpečnosti v těchto objektech a principy jednotlivých opatření. Všechna opatření proti požáru musí být navržena tak, aby osoby, které nejsou soběstačné, mohly zůstat v bezpečí v budově i v případě požáru co nejdéle, což je zajištěno:

- rozdělením části budovy, ve které jsou osoby, které nejsou schopné samostatné evakuace, na malé, tzv. evakuační sekce;
- omezením počtu osob, které nejsou schopné samostatné evakuace, v jednotlivých evakuačních sekcích;
- včasnou detekcí požáru (elektrická požární signalizace);
- zavedením vícestupňové evakuační koncepce.

Evakuace osob, které nejsou schopné samostatné evakuace, se může uskutečnit pouze za pomoci personálu a záchranných jednotek. V rámci evakuační koncepce musí být mimo jiné uvedeno, kolik zaměstnanců bude ve skutečnosti (minimálně) přítomno pro zajištění evakuace osob v první fázi, a rovněž prokázáno, že tento počet je dostatečný, dále požadavky na provádění cvičných evakuací (např. cíle cvičení, prostor, účast osob neschopných samostatné evakuace) a četnost těchto cvičení. Materiál je inspirativní i tím, že řeší změny (přizpůsobení) stávajících staveb (stanovením prioritních opatření), ale i dalšími aspekty, jako je např. problematika cíleného samočinného uzavírání požárních dveří.

S těmito poznatky bude MPSV, společně s experty v rámci pracovní skupiny a v intenzivní spolupráci s MV – GR HZS, při tvorbě návrhu optimálního zabezpečení požární ochrany v objektech pro pobytové sociální služby dále pracovat. Naším společným cílem je, aby tyto služby byly pro své klienty a pracovníky bezpečné a funkční, a to i v případě krizových situací.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb